



Ålands statistik- och
utredningsbyrå

Kenth Häggblom, led. statistiker

Tel. 25497

Pb 1187, 22111 MARIEHAMN

<http://www.asub.aland.fi>

STATISTIKMEDDELANDE 25.3.2003

Val 2003:1

RIKSDAGSVALET 16.3.2003

Denna sammanställning innehåller slutliga uppgifter om riksdagsvalet 2003 för Ålands del och baseras på uppgifter från valkretscentralnämnden i landskapet Åland. Syftet är att ge en samlad sammanställning av valresultatet 2003 för de enskilda kommunerna och för hela Åland vad gäller valdeltagande och fördelning av de avgivna rösterna, samt att göra vissa jämförelser med tidigare val.

Uppgifter om antal röstberättigade och om valdeltagandet redovisas skilt för de röstberättigade som var bosatta på Åland och de som bodde utomlands. När det gäller antal avgivna röster för listor och kandidater ingår röster från de bosatta utomlands i siffrorna för respektive kommun. Eftersom endast 235 av de utomlands bosatta röstade, är deras inverkan på resultatet i de enskilda kommunerna relativt liten.

I Ålands valkrets ställde kandidater upp på fyra olika listor: 1. Med engagemang för Åland och självstyrelsen, gemensam lista, 2. Ålands Socialdemokraters gemensamma lista, 3. För Åland i riksdagen, gemensam lista, 4. Gemensam lista för trygghet och utveckling. I detta meddelande betecknas listorna dock för tydlighetens skull med namnen på de politiska grupperingar som stod bakom respektive lista: 1. Centern, 2. Socialdemokraterna, 3. FS – obundna, 4. Liberalerna. Vilka kandidaterna på de olika listorna var framgår av tabell 3.

Kvinnor röstade flitigare än män

Tabell 1 innehåller uppgifter om valdeltagandet. Totalt var 24 908 personer röstberättigade, varav 19 439 bosatta på Åland och 5 469 bosatta utanför Åland. Av de röstberättigade som var bosatta på Åland röstade 60,3 procent. Av kvinnorna röstade 63,7 procent och av männen 56,6 procent. Av de röstberättigade som bodde utomlands röstade bara 4,3 procent. Några större skillnader i valdeltagande mellan regionerna fanns inte. Däremot varierade röstningsaktiviteten ganska mycket mellan olika kommuner. Flitigast röstade man i Sottunga (78 procent), medan valdeltagandet var lägst i Geta, Hammarland och Kökar, där det låg endast något över 55 procent. Kvinnorna röstade flitigare än männen i alla kommuner utom Vårdö.

FS – obundna störst i tolv kommuner

I *tabell 2* framgår resultatet för de olika listorna kommunvis samt också när det gäller förhandsröster respektive röster på valdagen. Totalt fick FS – obundna 37,0 procent av rösterna, liberalerna 28,5 procent, socialdemokraterna 24,9 procent och centern 9,6 procent. Resultatet enligt parti för kandidaterna på FS – obundnas lista blev att Frisinnad samverkans båda kandidater tillsammans fick 27,6 procent av rösterna och de obundnas båda kandidater 9,4 procent tillsammans.

FS - obundna fick mest röster i alla kommuner utom i Brändö, Geta, Kumlinge och Lumparland där liberalerna fick mest. Liberalerna fick 51 procent av rösterna i Kumlinge och FS – obundna 50 procent i Vårdö. I övrigt fick ingen lista absolut majoritet i någon kommun.

Om man ser till regionerna fick FS – obundna sitt bästa resultat på landsbygden med 39 procent, och blev störst också i Mariehamn med knappt 36 procent. I skärgården fick listan 32 procent av rösterna. Liberalerna klarade sig bäst i skärgården, där man fick nästan 35 procent av rösterna. I Mariehamn och på landsbygden blev resultatet 28 respektive 27 procent. Socialdemokraterna fick nästan 31 procent av rösterna i Mariehamn, där listan placerade sig på andra plats, medan resultatet både på landsbygden och i skärgården blev 21 procent. Centerns lista kom på sista plats i alla regioner, med 13 procent på landsbygden, 12 procent i skärgården och 5 procent i Mariehamn.

FS – obunda fick en mindre andel av valdagsrösterna än av förhandsrösterna, medan centern fick ett bättre resultat bland dem som röstade på valdagen än hos förhandsröstarna. Liberalerna och socialdemokraterna fick ungefär lika stort stöd i båda grupper. På grund av att antalet förhandsröstande i vissa mindre röstningsområden understeg 50, räknades förhandsrösterna i dessa områden tillsammans med valdagsrösterna. Det betyder att 268 förhandsröster ingår i valdagsrösterna i redovisningen av rösternas fördelning på kandidater och listor och också när det gäller kasserade röster.

Av de 299 röster som kasserades var 255 blanka.

1. RIKSDAGSVALET 16.3.2003
RÖSTBERÄTTIGADE OCH RÖSTANDE ENLIGT KOMMUN

Kommun	Röstberättigade			Förhandsröstande				Röstande totalt					
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Procent	Män		Kvinnor		Summa	
								Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Brändö	200	179	379	47	62	109	28,8	110	55,0	114	63,7	224	59,1
Eckerö	321	317	638	52	53	105	16,5	187	58,3	196	61,8	383	60,0
Finström	842	885	1 727	96	137	233	13,5	454	53,9	557	62,9	1 011	58,5
Föglö	237	224	461	49	48	97	21,0	135	57,0	133	59,4	268	58,1
Geta	173	167	340	12	13	25	7,4	92	53,2	96	57,5	188	55,3
Hammarland	515	505	1 020	26	24	50	4,9	284	55,1	282	55,8	566	55,5
Jomala	1 225	1 245	2 470	147	194	341	13,8	681	55,6	804	64,6	1 485	60,1
Kumlinge	154	153	307	31	42	73	23,8	101	65,6	109	71,2	210	68,4
Kökar	121	102	223	28	37	65	29,1	55	45,5	69	67,6	124	55,6
Lemland	571	570	1 141	74	90	164	14,4	303	53,1	352	61,8	655	57,4
Lumparland	139	133	272	6	17	23	8,5	93	66,9	105	78,9	198	72,8
Saltvik	642	645	1 287	62	73	135	10,5	362	56,4	418	64,8	780	60,6
Sottunga	46	54	100	9	18	27	27,0	32	69,6	46	85,2	78	78,0
Sund	386	380	766	64	77	141	18,4	232	60,1	245	64,5	477	62,3
Vårdö	153	157	310	34	25	59	19,0	104	68,0	96	61,1	200	64,5
Mariehamn	3 712	4 286	7 998	560	824	1 384	17,3	2 120	57,1	2 748	64,1	4 868	60,9
Landskomm.	5 725	5 716	11 441	737	910	1 647	14,4	3 225	56,3	3 622	63,4	6 847	59,8
-Landsbygden	4 814	4 847	9 661	539	678	1 217	12,6	2 688	55,8	3 055	63,0	5 743	59,4
-Skärgården	911	869	1 780	198	232	430	24,2	537	58,9	567	65,2	1 104	62,0
Åland	9 437	10 002	19 439	1 297	1 734	3 031	15,6	5 345	56,6	6 370	63,7	11 715	60,3
Finska medborgare utomlands	2 281	3 188	5 469	65	105	170	3,1	91	4,0	144	4,5	235	4,3
Valkretsen totalt	11 718	13 190	24 908	1 362	1 839	3 201	12,9	5 436	46,4	6 514	49,4	11 950	48,0

2. RIKSDAGSVALET 16.3.2003
GODKÄNDA RÖSTER EFTER LISTA OCH KOMMUN

Kommun	Centern		Soc. dem.		FS - Obundna		Liberalerna		Godkända röster		Kasserade röster		Därav blanka
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	
Brändö	22	10,0	53	24,2	50	22,8	94	42,9	219	100,0	6	2,7	5
Eckerö	56	14,7	81	21,3	180	47,2	64	16,8	381	100,0	11	2,8	9
Finström	134	13,3	214	21,3	368	36,6	290	28,8	1 006	100,0	18	1,8	14
Föglö	40	15,3	39	14,9	93	35,6	89	34,1	261	100,0	13	4,7	10
Geta	27	14,4	19	10,2	67	35,8	74	39,6	187	100,0	2	1,1	2
Hammarland	93	16,5	105	18,7	219	39,0	145	25,8	562	100,0	12	2,1	11
Jomala	140	9,5	328	22,3	578	39,2	428	29,0	1 474	100,0	36	2,4	32
Kumlinge	10	4,8	54	26,1	37	17,9	106	51,2	207	100,0	5	2,4	4
Kökar	18	14,9	33	27,3	39	32,2	31	25,6	121	100,0	4	3,2	4
Lemland	47	7,3	148	22,9	252	38,9	200	30,9	647	100,0	18	2,7	15
Lumparland	23	11,7	28	14,3	66	33,7	79	40,3	196	100,0	6	3,0	4
Saltvik	150	19,2	138	17,7	331	42,4	161	20,6	780	100,0	13	1,6	13
Sottunga	15	18,8	18	22,5	34	42,5	13	16,3	80	100,0	1	1,2	1
Sund	58	12,2	130	27,4	164	34,6	122	25,7	474	100,0	9	1,9	9
Vårdö	22	11,0	31	15,5	100	50,0	47	23,5	200	100,0	1	0,5	-
Mariehamn	263	5,4	1 485	30,6	1 728	35,6	1 380	28,4	4 856	100,0	144	2,9	122
Landskomm.	855	12,6	1 419	20,9	2 578	37,9	1 943	28,6	6 795	100,0	155	2,2	133
-Landsbygden	728	12,8	1 191	20,9	2 225	39,0	1 563	27,4	5 707	100,0	125	2,1	109
-Skärgården	127	11,7	228	21,0	353	32,4	380	34,9	1 088	100,0	30	2,7	24
Åland	1 118	9,6	2 904	24,9	4 306	37,0	3 323	28,5	11 651	100,0	299	2,5	255
Förhandsröster	174	6,0	717	24,9	1 181	41,0	812	28,2	2 884	100,0	49	1,7	33
Valdagsröster	944	10,8	2 187	24,9	3 125	35,6	2 511	28,6	8 767	100,0	250	2,8	222

Roger Jansson och Barbro Sundback i topp.

Tabell 3 innehåller de enskilda kandidaternas röstetal kommunvis och visar också hur stor del av rösterna som gick till kvinnliga respektive manliga kandidater, både kommunvis och på de olika listorna.

Roger Jansson fick 26,8 procent av rösterna, Barbro Sundback 21,2 procent och Roger Eriksson 16,1 procent. De övriga kandidaterna fick alla mindre än tio procent. Barbro Sundback fick mest röster i Kumlinge och Kökar, Roger Eriksson i Brändö och Raija-Liisa Eklöw i Lumparland. I Eckerö fick Bert Häggblom och Roger Jansson lika många röster. I övriga elva kommuner fick Roger Jansson mest röster. Åtta av kandidaterna fick röster i alla kommuner.

På alla listor gick över hälften av listans röster till en enda kandidat. Starkast var koncentrationen inom socialdemokraterna, där Barbro Sundback fick 85 procent av rösterna. Minst koncentrerade var rösterna inom liberalerna, där Roger Eriksson fick 56 procent av rösterna.

När det gäller andelen av förhandsrösterna respektive valdagsrösterna finns det betydande skillnader för vissa av kandidaterna. Folke Sjölund och Roger Jansson fick lägre andel av valdagsrösterna än av förhandsrösterna, medan Roger Eriksson och Britt Lundberg fick större andelar av valdagsrösterna än av förhandsrösterna.

Totalt fick de kvinnliga kandidaterna drygt 40 procent av rösterna och de manliga knappt 60 procent. Av socialdemokraternas röster gick naturligtvis alla till kvinnor, eftersom listan hade endast kvinnliga kandidater. På centerns lista fick de båda kvinnliga kandidaterna tillsammans över 70 procent av rösterna. På FS – obundnas och liberalernas lista dominerade de manliga kandidaterna med 90 respektive 81 procent av rösterna. Av samtliga röster som avgavs för kvinnliga kandidater tillföll över 60 procent de socialdemokratiska kandidaterna.

I Mariehamn fick de kvinnliga kandidaterna 42 procent av rösterna, vilket var något mera än på landsbygden och i skärgården. Om man ser till de enskilda kommunerna fick de kvinnliga kandidaterna den högsta andelen av rösterna i Lumparland, 56 procent, och de manliga kandidaterna i Saltvik, 69 procent. De kvinnliga kandidaterna fick en något större andel av valdagsrösterna än av förhandsrösterna.

3. RIKSDAGSVALET 16.3.2003
GODKÄNDA RÖSTER EFTER KANDIDAT OCH KOMMUN

Lista: Kandidatnr	Centern				Socialdemokraterna				FS - obundna				Liberalerna				Totalt	Fördelning efter kandidaternas kön, %	
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		Kvinnor	Män
Kommun	Britt Lundberg	Erica Sjöström	Rumar Karlsson	Tom Blomberg	Carina Aaltonen	Cecilia Mattsson	Leena Raitanen	Barbro Sundback	Nina Danielsson (FS)	Bert Hägglom (Ob)	Roger Jansson (FS)	Gun-Mari Lindholm (Ob)	Rajja-Liisa Eklöv	Roger Eriksson	Inger Rosenberg-Mattsson	Folke Sjölund			
Brändö	15	1	6	-	11	-	3	39	-	6	42	2	8	62	-	24	219	36,1	63,9
Eckerö	41	4	8	3	4	5	-	72	6	81	81	12	9	29	1	25	381	40,4	59,6
Finström	87	6	36	5	12	15	6	181	9	84	253	22	61	133	33	63	1 006	42,9	57,1
Föglö	35	1	3	1	2	-	1	36	1	9	78	5	11	48	3	27	261	36,4	63,6
Geta	18	-	7	2	1	2	-	16	1	9	48	9	11	29	9	25	187	35,8	64,2
Hammarl.	52	4	13	24	12	5	1	87	9	30	151	29	23	77	2	43	562	39,9	60,1
Jomala	105	3	26	6	23	16	12	277	13	96	427	42	61	304	7	56	1 474	37,9	62,1
Kumlinge	7	-	3	-	2	-	-	52	-	4	27	6	8	50	-	48	207	36,2	63,8
Kökar	17	-	1	-	-	-	-	33	-	7	29	3	4	13	2	12	121	48,8	51,2
Lemland	36	4	6	1	7	5	7	129	2	33	167	50	47	116	4	33	647	45,0	55,0
Lumparl.	19	-	2	2	5	1	-	22	-	17	42	7	55	18	-	6	196	55,6	44,4
Saltvik	49	3	95	3	2	16	1	119	2	121	193	15	32	83	5	41	780	31,3	68,7
Sottunga	15	-	-	-	-	-	-	18	-	3	30	1	2	5	-	6	80	45,0	55,0
Sund	35	5	17	1	7	11	9	103	1	36	104	23	18	64	6	34	474	46,0	54,0
Värdö	10	2	10	-	1	3	2	25	2	16	71	11	7	20	6	14	200	34,5	65,5
Marieh.	204	12	32	15	77	79	67	1 262	42	183	1 382	121	163	823	17	377	4 856	42,1	57,9
Landsk.	541	33	233	48	89	79	42	1 209	46	552	1 743	237	357	1 051	78	457	6 795	39,9	60,1
-Landsb.	442	29	210	47	73	76	36	1 006	43	507	1 466	209	317	853	67	326	5 707	40,3	59,7
-Skärg.	99	4	23	1	16	3	6	203	3	45	277	28	40	198	11	131	1 088	38,0	62,0
Åland	745	45	265	63	166	158	109	2 471	88	735	3 125	358	520	1 874	95	834	11 651	40,8	59,2

Procentuell andel av rösterna regionvis

Marieh.	4,2	0,2	0,7	0,3	1,6	1,6	1,4	26,0	0,9	3,8	28,5	2,5	3,4	16,9	0,4	7,8	100,0		
Landsk.	8,0	0,5	3,4	0,7	1,3	1,2	0,6	17,8	0,7	8,1	25,7	3,5	5,3	15,5	1,1	6,7	100,0		
-Landsb.	7,7	0,5	3,7	0,8	1,3	1,3	0,6	17,6	0,8	8,9	25,7	3,7	5,6	14,9	1,2	5,7	100,0		
-Skärg.	9,1	0,4	2,1	0,1	1,5	0,3	0,6	18,7	0,3	4,1	25,5	2,6	3,7	18,2	1,0	12,0	100,0		
Åland	6,4	0,4	2,3	0,5	1,4	1,4	0,9	21,2	0,8	6,3	26,8	3,1	4,5	16,1	0,8	7,2	100,0		

Förhandsröster respektive valdagsröster

Förhandsröster																			
Antal	121	13	31	9	54	33	29	601	22	217	859	83	124	299	21	368	2 884	38,2	61,8
Procent	4,2	0,5	1,1	0,3	1,9	1,1	1,0	20,8	0,8	7,5	29,8	2,9	4,3	10,4	0,7	12,8	100,0		
Valdagsröster																			
Antal	624	32	234	54	112	125	80	1 870	66	518	2 266	275	396	1 575	74	466	8 767	41,7	58,3
Procent	7,1	0,4	2,7	0,6	1,3	1,4	0,9	21,3	0,8	5,9	25,8	3,1	4,5	18,0	0,8	5,3	100,0		

Röster efter lista och kandidaternas kön

	Centern		Soc. dem.		FS - obundna		Liberalerna		Totalt	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Kvinnor	790	70,7	2 904	100,0	446	10,4	615	18,5	4 755	40,8
Män	328	29,3	-	-	3 860	89,6	2 708	81,5	6 896	59,2
Totalt	1 118	100,0	2 904	100,0	4 306	100,0	3 323	100,0	11 651	100,0

Valdeltagandet ökade mest i Mariehamn

I tabell 4 görs jämförelser med de tre föregående riksdagsvalen. Valdeltagandet på Åland ökade för tredje riksdagsvalet i rad. Vid årets val ökade valdeltagandet i Mariehamn och på landsbygden jämfört med 1999, medan det sjönk något i skärgården. Skillnaderna mellan regionerna blev därför betydligt mindre än 1999. Skillnaderna mellan könen när det gäller valdeltagande ökade däremot, eftersom kvinnornas valdeltagande steg med nästan åtta procentenheter och männens med knappt tre procentenheter och kvinnorna därmed befäste sitt försprång. Valdeltagandet bland de utomlands bosatta steg med ett par procentenheter från 1999, men förblev fortsättningsvis på en mycket låg nivå.

Om man ser på de olika listornas resultat, kan man konstatera att understödet för FS – obundna nu var ett par procentenheter större än för den borgerliga samlingslistan 1999 där också centern ingick. FS – obundna och centern fick i årets val tillsammans elva procentenheter mera än den borgerliga samlingslistan 1999. Liberalernas stöd var 28 procentenheter lägre än 1999, medan socialdemokraternas var 16 procentenheter större. Centerns understöd blev 10 procentenheter mindre än 1991, när man senast ställde upp med egen lista i riksdagsvalet.

Antalet kasserade röster var dubbelt större än 1999. Ökningen beror helt på att antalet blanka röster var större vid årets val, 255 mot 69 stycken år 1999. Antalet röster som kasserades av andra orsaker minskade däremot.

Kraftig ökning av rösterna på kvinnliga kandidater

Tidigare har de manliga kandidaterna varit helt dominerande i riksdagsvalet på Åland när det gäller andelen röster, men nu blev fördelningen mellan könen betydligt jämnare: De manliga kandidaterna fick 59 procent av rösterna jämfört med 84 procent 1999, medan de kvinnliga kandidaterna fick 41 procent jämfört med 16 procent 1999.

I tabell 4d framgår de personliga rösterna för den invalda riksdagsmannen och suppleanten.

Resultatet för Ålands del av årets val blev att Roger Jansson valdes till riksdagsman och att Bert Häggblom blev hans suppleant.

**4. RIKSDAGSVALET 16.3.2003
JÄMFÖRELSER MED DE TRE TIDIGARE RIKSDAGSVALEN**

a. Valdeltagande, procent

	1991	1995	1999	2003
Mariehamn	47,4	51,4	53,4	60,9
Landskomm.	53,4	52,7	55,8	59,8
-Landsbygden	51,6	51,2	54,3	59,4
-Skärgården	61,7	59,8	63,1	62,0
Hela Åland	50,8	52,1	54,8	60,3
Finska medborgare utomlands	1,4	2,0	2,5	4,3
Bosatta på Åland:				
Kvinnor	52,1	54,5	55,8	63,7
Män	49,5	49,7	53,7	56,6
Röstade på förhand	10,9	15,5	14,6	15,6
Röstade på valdagen	40,0	36,6	40,2	44,7

b. Resultatet för de olika listorna

		1991	1995	1999	2003
Socialdemokraterna	Röster	940	909	924	2 904
	Procent	10,1	9,2	8,8	24,9
Lista C (Lib, FS, Gröna)	Röster	6 546	-	-	-
	Procent	70,1	-	-	-
Liberalerna	Röster	-	6 038	5 870	3 323
	Procent	-	61,0	56,1	28,5
Centern	Röster	1 858	-	-	1 118
	Procent	19,9	-	-	9,6
Borgerlig samlingslista (C, FS, Ob)	Röster	-	2 958	3 678	-
	Procent	-	29,9	35,1	-
FS - obundna (FS, Ob)	Röster	-	-	-	4 306
	Procent	-	-	-	37,0
Godkända röster totalt		9 344	9 905	10 472	11 651
Kasserade röster		122	80	149	299

c. Andel röster på kvinnliga respektive manliga kandidater, procent

	1991	1995	1999	2003
Kvinnor	8,3	22,1	15,7	40,8
Män	91,7	77,9	84,3	59,2

d. Personliga röster på den invalda och suppleanten

		1991	1995	1999	2003
Invald		Gunnar Jansson	Gunnar Jansson	Gunnar Jansson	Roger Jansson
	Röster	5 753	5 199	5 150	3 125
	Procent	61,6	52,5	49,2	26,8
Suppleant		K-G Eriksson	Gunnevi Nordman	Viveka Eriksson	Bert Hägglom
	Röster	409	353	297	735
	Procent	4,4	3,6	2,8	6,3